

Beslisnota voor de raad

Datum 15 april 2021

Openbaar

Onderwerp Jaarstukken 2021_Kadernota_Programmabegroting 2022
Versienummer 0.1

Portefeuillehouder P.H. Snijders
Informant Marijn Hageman/ Mark Pierik
Afdeling Fysieke Leefomgeving
Telefoon (038) 498 2108
Email M.Hageman@zwolle.nl

Financiële gevolgen

Betreft doel 7.2.2 We versterken de fysieke veiligheid door het voorkomen en tegengaan van branden, ongevallen, rampen, crises en gevoelens die daarmee samenhangen

Begroting wijzigen Nee

Dekking ten laste van

Bijlagen

1. Jaarstukken 2020
2. Kadernota 2022
3. Concept Programmabegroting 2022

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

- 1 Kennis te nemen van de Jaarstukken 2020
- 2 Kennis te nemen van de uitgangspunten uit de Kadernota 2022;
- 3 In te stemmen met de concept Programmabegroting 2022 en hierover geen zienswijze in te dienen.

Datum 15 april 2021

Toelichting op het voorstel

Inleiding

Conform de Wet Gemeenschappelijke Regeling biedt de Veiligheidsregio IJsselland (VRIJ) de volgende stukken aan:

- de Jaarstukken 2021 ter kennisname. Hierop is geen zienswijze mogelijk.
- de Kadernota 2022 ter kennisname (dit zijn de beleidsmatige en financiële kaders voor het programma en de begroting 2022). Hierop is geen zienswijze mogelijk.
- de Concept Programmabegroting 2022 (inclusief de meerjarenraming 2022-2025). Hierop is zienswijze mogelijk.

De VRIJ continueert de lijn van de afgelopen jaren om de gemeentelijk bijdragen met uitzondering van autonome kostenstijgingen, niet te laten stijgen. Voor nieuw beleid vragen ze, ook in deze begroting, geen extra middelen. Hier blijven ze het principe hanteren 'nieuw voor oud'.

Beoogd effect

De raad informeren over de realisatie van de financiële en beleidsmatige doelen van Veiligheidsregio IJsselland binnen de bestuurlijk vastgestelde kaders.

Argumenten

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2020

De jaarstukken bestaan uit een jaarverslag en een jaarrekening over het jaar 2020. De accountant heeft een goedkeurende verklaring gegeven over de jaarstukken.

Het jaar 2020 stond in het teken van de Covid-19-crisis. Veel teams van de veiligheidsregio hebben meegewerkt aan de beheersing van deze crisis. Samenvattend zijn er, na afloop van het jaar 2020, drie aandachtspunten:

1. De focus van de veiligheidsregio ligt op de uitvoering van wettelijke taken. Deze bepalen een groot deel van de jaarstukken. Er was minder vraag naar bijvoorbeeld adviezen op vergunningen, voorlichting over brandveilig leven, en dergelijke. Ook de brandweer heeft veel minder kunnen oefenen.
2. De aanvullende ambities van de veiligheidsregio hebben, als gevolg van de Covid-19- crisis, onder druk gestaan. Desondanks is bijna de helft van deze ambities toch behaald.
3. De effecten van de Covid-19-crisis op de langere termijn zijn nu nog niet bekend.

Het jaar wordt afgesloten met een positief saldo van 1.864.000 euro. Dit is 4,19% van de begroting. Bezien vanuit meerjarig perspectief is in 2020 een belangrijke oorzaak van dit overschot toe te schrijven aan de Covid-19-crisis. Een groot deel van de oefeningen voor de brandweervrijwilligers is dit jaar stopgezet. Dit leverde een voordeel op van 550.000 euro op het budget realistisch oefenen en oefenmaterialen. Ook leverde dit een voordeel op van 750.000 euro op de vergoedingen, die vrijwilligers ontvangen voor de tijd die zij aan de oefeningen besteden. Tezamen betreft dit een eenmalig voordeel van 1,3 miljoen euro. Het is niet realistisch al deze oefeningen in te halen. Daarom wordt ernaar gestreefd de oefeningen zo snel als mogelijk weer te hervatten. Daarnaast laat, door de beperking op landelijke opleidingsfaciliteiten, het opleidingsbudget persoonlijke ontwikkeling een incidenteel voordeel zien van 100.000 euro. Tot slot is er sprake van een rentevoordeel van 316.000 euro. Een totaal overzicht van de baten en lasten is opgenomen in bijlage 8 van de jaarrekening.

Datum 15 april 2021

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld om 3.651.000 euro aan restantkredieten van de vervangingsinvesteringen door te schuiven naar 2021. De reden dat deze doorgeschoven dienen te worden, is dat de levering van voertuigen die via Europese aanbestedingen aangeschaft zijn, langer duurt dan verwacht en er grotendeels al verplichtingen zijn aangegaan.

Er zijn een aantal financiële onzekerheden, zoals de financiële effecten van de nieuwe meldkamerorganisatie en de taakdifferentiatie bij de brandweer (om zodoende te blijven werken met brandweervrijwilligers). Om die reden is het voornemen om van het positief saldo 500.000 euro te reserveren voor deze ontwikkelingen. De reservering is concreet bedoeld voor:

- a. het eenmalig opvangen van nadelige effecten van de taakdifferentiatie. De komende maanden zal moeten blijken of deze reservering noodzakelijk is. Er wordt nog steeds van uit gegaan dat kosten van de stelselwijziging zelf door het rijk gecompenseerd worden.
- b. het eventueel tijdelijke compenseren van nadeelgemeenten bij een volgende stap in de herijking van de gemeentelijke bijdrage.

Verder is het voornemen om het resterende deel van het saldo, zijnde 1.364.000 euro via de verdeelsleutel terug te geven aan de gemeenten. Het algemeen bestuur besluit in de vergadering van 23 juni over de bestemming van het positief saldo. Voor de gemeente Zwolle betreft dit een teruggave van 357.000,- euro.

2. Kennis te nemen van de uitgangspunten uit de kadernota 2022:

In 2022 richt de VRIJ zich ons op de volgende zaken:

- 7 dagen per week 24 uur per dag klaar staan met kennis, mensen en middelen om (brandweer)hulp te verlenen en incidenten/crises te bestrijden wanneer dat moet.
- Inspelen op verbreding van de samenwerking tussen nationale en lokale partners, aangekondigd in de rijksbegroting 2021 en het rapport van de Evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's.
- Realisering van de meldkamer(samenwerking) voor brandweer en crisisbeheersing als onderdeel van de nieuwe meldkamer in Apeldoorn.
- Vertalen van de organisatorische, juridische en financiële consequenties van taakdifferentiatie brandweer.
- Toepassen van gebiedsgerichte brandweerdekking volgens het nieuwe dekkingsplan aan de hand van de landelijke methodiek.
- Uitbreiding van informatie en communicatie naar inwoners en partners.

Financiële kaders zijn:

- Voor nieuw beleid vragen zij in 2022 geen extra middelen. Wij hanteren het principe 'nieuw voor oud'.
- Percentages voor stijging van de prijzen en de lonen (bepaald zoals bestuurlijk afgesproken) → prijsindexering: 1,6 % en loonindexering: 1,3 %.
- Realiseren van eerder vastgestelde structurele besparingen van € 130.000.
- Rekening houden met een structureel nadeel van € 215.000 met ingang van 2023 als gevolg van de korting op de rijksbijdrage BDuR voor het beheer van de nieuwe meldkamer.
- Incidentele middelen vrijmaken voor besparingen tot een bedrag van € 516.000 om mee te bewegen met de gemeenten.

Datum 15 april 2021

- Bij nieuwe beleidsopgaven, bijvoorbeeld om de taakdifferentiatie van de brandweer te realiseren, is de lijn om bestuurlijke keuzes te vragen, met name wanneer de financiële effecten niet meer binnen de begroting kunnen worden opgelost.

3. In te stemmen met de concept programmabegroting 2022 en hierover geen zienswijze in te dienen.

Het advies is om geen zienswijze te geven op de concept programmabegroting 2022 omdat de begroting alleen toeneemt vanwege indexeringskosten. Deze indexatie is conform gemaakte afspraken en past binnen de uitgangspunten die de gemeente Zwolle hanteert voor verbonden partijen. Daarnaast heeft de Veiligheidsregio voor 2021 en 2022, vooruitlopend op structurele bezuinigingen, een taakstelling van 516.000,-- in haar begroting opgenomen. De hogere bijdrage voor Zwolle past dus binnen onze uitgangspunten.

De programmabegroting 2022 kent dezelfde opzet als het voorgaande jaar en sluit aan bij de Strategische Beleidsagenda 2019-2023. In de begroting is onderscheid gemaakt tussen de wettelijke taken en de aanvullende beleidsambities. Deze aanvullende ambities geven vorm aan de doelen die in de Strategische Beleidsagenda 2019-2023 staan omschreven. De begroting voor 2022 is op hoofdlijnen uitgewerkt en wordt in de jaarplannen van 2022 concreet verwerkt. Via de bestuursrapportages worden de begroting en de jaarplannen verbonden tot een samenhangend geheel. Op basis van de beleidsmatige en financiële kaders die door het algemeen bestuur op 10 februari 2021 zijn vastgesteld, is de begroting uitgewerkt.

Enkele 'highlights' in de programmabegroting 2022 zijn:

Voorkomen

De veiligheidsregio beperkt, in samenwerking met de bijbehorende netwerken, de risico's die zijn vastgesteld in het risicoprofiel. Zij zijn alert op nieuwe risico's en bepalen hierbij welke rol voor hen is weggelegd. De Veiligheidsregio adviseert de provincie en gemeenten onder andere over evenementen, ruimtelijke plannen en omgevingsvergunningen (milieu, bouwen en gebruik). Zij voeren toezicht uit bij risicovolle bedrijven en hebben bij deze bedrijven de mogelijkheid om een bedrijfsbrandweer aan te wijzen. Binnen het Programma Veilig Leven is in 2022 een speerpunt om, samen met de gemeenten, de nieuwe verplichting tot plaatsing van rookmelders in bestaande woningen vorm te geven en hiertoe samenwerkingen aan te gaan met inwonersgroepen.

Bestrijden

In het programma Toekomstbestendige brandweezorg vraagt het thema 'organisatie' in 2022 in de uitwerking veel aandacht. Met Europese regelgeving als directe aanleiding en goed werkgeverschap als drijvend motief, worden de organisatievormen, waarbij brandweervrijwilligers gekazerneerd of geconsigneerd tegen het licht gehouden. Tevens worden nieuwe keuzes over de organisatievorm en/of de aanstelling van vrijwilligers gemaakt. Daarin wordt de verdeling van specialismen over de brandweerposten meegenomen. Ook wordt uitrukorganisatie van de brandweerpost Kampen versterkt door het zwaardere risicoprofiel van de gemeente Kampen.

De veiligheidsregio bereidt zich voor op de crises die voort kunnen komen uit de risico's in het regionaal risicoprofiel. Ze doen dit door met alle van belang zijnde teams en organisaties af te stemmen welke operationele voorbereiding op deze mogelijke crises noodzakelijk is. Ze zijn alert op nieuwe risico's en bepalen hierbij welke rol er voor hen is weggelegd. Op het gebied van crisisbeheersing wil de Veiligheidsregio de integrale sturing versterken. Er zijn steeds meer bovenregionale crises en daarnaast is er meer aandacht voor de voorbereiding op een eventuele crisis en op de nase. Dit is aanleiding om te bezien wat dit betekent voor de coördinatie, informatievoorziening en samenwerking met partners.

Ook bereidt de Veiligheidsregio de samenvoeging van de drie meldkamers in Oost-Nederland voor, samen met de andere veiligheidsregio's in Gelderland en Overijssel. De samenvoeging is eind

Datum 15 april 2021

2022 gepland. Wettelijk gezien blijft de veiligheidsregio verantwoordelijk voor de instandhouding van de meldkamerfunctie voor 'brandweer' en 'crisisbeheersing'.

De GHOR-functionarissen geven leiding aan de processen waar zij rechtstreeks op sturen: acute gezondheidszorg en publieke gezondheidszorg.

Aanvullende ambities

In opdracht van de gemeenten coördineert de Veiligheidsregio, in het kader van de crisisbeheersing, het proces van Bevolkingszorg en het multidisciplinaire (brandweer, politie, ambulancedienst) adviesproces op evenementen.

- VRIJ legt in een visie vast hoe zij (als organisatie zelf) wil bijdragen aan een duurzame samenleving.
- Samen met de GGD onderzoekt VRIJ de mogelijkheden ter versterking van hun netwerkfunctie.

Bedrijfsvoering

In het jaar 2021 wordt bekend of en wanneer de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren van toepassing verklaard wordt op veiligheidsregio's. Hier bereiden zij zich op voor.

In 2022 wordt de nieuwe kazerne in Diepenveen (gemeente Deventer) opgeleverd en wordt het achterstallig onderhoud aan de gebouwen (in samenwerking met de gemeenten) weggewerkt.

Financiën

Zoals aangegeven neemt de begroting van de Veiligheidsregio alleen toe door loon- en prijsindexatie. Dit bedraagt voor gemeente Zwolle € 147.414,-. Nieuw beleid wordt opgevangen binnen de eigen begroting door herprioritering.

In de begroting is tevens nog een resterend bedrag van 130.000 euro (van in totaal 1.1 miljoen euro) aan structurele taakstellingen verwerkt. Daarnaast maakt de VRIJ ook in 2022 een bedrag van €516.000,- aan incidentele middelen vrij om een bijdrage te leveren aan het financiële perspectief van onze gemeenten.

De gemeentelijke bijdrage voor Zwolle voor 2022 bedraagt € 9.877.224,-. Daarin zit een incidentele teruggaaf verwerkt van € 135.175,-. Dit is het Zwolse deel van de 516.000,- die hierboven is genoemd.

De verwachting is dat in de loop van 2021 duidelijk wordt wat de financiële gevolgen zullen zijn van de aanpassing in de aanstelling van vrijwilligers als gevolg van Europese regelgeving en of het rijk dit gaat compenseren.

Vervolg

Tot 25 mei hebben gemeenteraden de tijd om een zienswijze in te dienen bij de Veiligheidsregio IJsselland. De programma-begroting wordt op 23 juni door het algemeen bestuur vastgesteld. De definitieve vastgestelde programmabegroting met daarbij de financiële gevolgen zullen verwerkt worden in de begroting 2021 van de Gemeente Zwolle.

Openbaarheid

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Liesbeth Borsboom (a.i.)